

"Vor mai exista atentate teroriste în Europa. Au fost dejucate atentate și în România. Serviciile secrete europene sunt pregătite pentru noul nivel de terorism, dar nu există securitate absolută. Uneori prevenția nu se poate realiza, afirmă directorul SRI George Maior.

Intr-un interviu acordat în exclusivitate Ziare.com, George Maior a susținut că în România nu există în acest moment un pericol major de atentat terorist, dar SRI a luat măsuri suplimentare: 'pe baza evaluării Serviciului, în concordanță cu situația operativă, nu am considerat necesară ridicarea nivelului de alertă'. George Maior a arătat că atentatele de la Paris vor avea efecte la nivel european, inclusiv sub aspectul elementelor 'precise operaționale: o intensificare a cooperării serviciilor europene, poate un nou plan european pentru creșterea eficienței capacității de răspuns a statelor europene și a UE la asemenea evenimente. Se pune în discuție chiar înființarea unor structuri de informații mai puternice la nivelul Uniunii ca atare. Vor exista schimbări, inclusiv de ordin legislativ'.

Directorul SRI nu exclude posibilitatea ca evenimentele de la Paris să aibă efecte și asupra admerii României în Spațiul Schengen.

Intrebare: Atentatele de la Paris reprezintă un nou mod de acțiune în materie de terorism?

Răspuns: Observăm și elemente clasice și elemente noi. Elementele clasice se regăsesc în multe atentate, de exemplu luare de ostatici, folosirea unor arme convenționale. Elementul nou ar fi legat de acest amestec extraordinar de emoție indus prin alegerea țintei, extrem de sensibilă la nivelul opiniei publice. S-a dorit o lovitură în inima unei libertăți fundamentale a democrațiilor, libertatea de expresie, cu rezonanță și simbolistică publică extraordinară în plan european. In această eră post-modernă, în care media, comunicarea joacă un rol atât de important, organizațiile teroriste au ca scop inducerea unor emoții care, inițial, slăbesc foarte mult un stat și instituțiile care au ca misiune prevenirea unor asemenea evenimente. Sunt analiști care au remarcat profesionalismul atentatorilor, cu aparent antrenament militar de elită, și dotarea lor: arme automate, lansator de rachetă.

Discutăm la nivelul serviciilor europene problema cetățenilor din state occidentale, dar de origine musulmană, care participă la evenimentele din Siria și revin apoi în spațiul european, fie cu o anumită radicalizare a viziunilor, fie cu o pregătire militară și de planificare foarte bune, obținută acolo în câmpul de luptă.

Sunt sute de asemenea cetățeni europeni care revin din Siria în Franța, Marea Britanie și în alte state europene. Această chestiune creează o amenințare directă la securitatea europeană. Din păcate, nu pot decât să confirm ceea ce spune și directorul serviciului britanic MI5, Andrew Parker, că vor mai exista din acest motiv atentate în Europa. Trebuie să fim atenți și vigilenți la această legătură cauzală.

Intrebare: Sunt serviciile europene, inclusiv SRI, pregătite pentru această up-gradare a terorismului?

Răspuns: S-a discutat mult despre ea, o avem în vedere și serviciile franceze o aveau în vedere. Serviciile europene sunt pregătite, dar nu există securitate absolută. În Franța au fost dejucate multe atentate. Colegii francezi sunt extrem de profesioniști, dar nu există securitate absolută. Uneori prevenția nu se poate realiza. Poți să previi 100 de atentate - lucrurile nu sunt atât de mult discutate, dar sunt cunoscute în comunitatea profesionistă de informații - și o dată să fii lovit frontal, ca să se nască asemenea dezbateri. A existat o situație care nu a putut fi prevenită și s-a acționat pentru combaterea ulterioară. Prinderea teroriștilor e dificilă în mediul urban, sub presiune publică. Trebuie să învățăm din această tragedie, să analizăm de la cauzalitate, la mod de operare și modalități prin care să încercăm să fim cu un pas înaintea unor astfel de evenimente.

Intrebare: Au existat atentate dejucate și în România?

Răspuns: Au existat, nu intru în detalii. Am acționat strict în registrul preventiv și ne-am îndeplinit misiunea. Nu au existat evenimente și datorită unor acțiuni mai subtile, mai discrete, pe care le-am avut în vedere la nivelul SRI, inclusiv prin expulzări de persoane, nepermiterea accesului unor persoane suspectate de asemenea activități și realizarea unui tablou informativ precis asupra riscurilor cu care ne confruntăm.

Intrebare: România este pe harta ISIL și totuși după atentatele din Franța nu ați ridicat nivelul de alertă teroristă de la albastru precaut.

Răspuns: Am luat unele măsuri suplimentare la nivelul Serviciului, inclusiv în apărarea unor potențiale ținte, în încercarea de a vedea mai bine traficul de persoane la frontiere și de a avea un tablou informațional bun pentru ceea ce se petrece pe teritoriul național. Dar pe baza evaluării Serviciului, în concordanță cu situația operativă, nu am considerat necesară ridicarea nivelului de alertă.

Intrebare: Deci nu suntem într-un pericol major în acest moment?

Răspuns: Nu, nu suntem. Populația trebuie să înțeleagă că facem tot posibilul să menținem acest nivel de alertă și să ținem departe de teritoriul național asemenea evenimente. De aceea, acționăm în mod strategic.

Intrebare: Ce efecte vor avea atentatele la nivelul UE?

Răspuns: Sunt mai multe nivele de dezbateri, de la politica de integrare a comunităților musulmane, la politica statelor în sens multicultural, încercări de prevenire prin asemenea strategii, până la elemente precise operaționale: o intensificare a cooperării serviciilor europene, poate un nou plan european pentru creșterea eficienței capacității de răspuns a statelor europene și a UE la asemenea evenimente. Se pune în discuție chiar înființarea unor structuri de informații

mai puternice la nivelul Uniunii ca atare, lucru care nu s-a discutat mult în contextul UE până acum. Vor exista schimbări, inclusiv de ordin legislativ.

Intrebare: Vedeți un risc de sporire a extremismului în politica europeană?

Răspuns: Pot exista asemenea consecințe, dezbateri despre relația majoritate - minorități. Chiar și problema Schengen se pune într-un alt tipar de discuție, cu eventuale restricții ale politicii în acest domeniu în unele state, ceea ce are efecte și în privința României, având în vedere obiectivul nostru de a accede în Schengen.

Intrebare: Vă așteptați să fie mai dificilă?

Răspuns: N-aș putea să spun în acest moment acest lucru, dar, din păcate, s-ar putea să existe și o discuție în acest sens. Ceea ce ne interesează foarte mult. Dar posibilitatea creșterii extremismului e foarte periculoasă și un pic de înțelepciune, de calm, de raționalitate, în abordarea politică și strategică a acestor situații, e necesară la nivelul liderilor europeni.

Intrebare: În noiembrie 2014, Andrei Ilarionov, fostul consilier al lui Vladimir Putin, declara pentru televiziunea poloneză 'TV Republika': 'țările și națiunile europene nu ar trebui să fie surprinse, dacă, să spunem, la anul, în primăvară, apare o masivă mișcare politică islamistă, o primăvară islamică în Europa, care va destabiliza țările europene și va consuma energia și atenția liderilor europeni, în timp ce Putin va încerca să-și ducă la capăt proiectele sale neo-imperiale. (...) Să spunem că vor fi anumite mișcări, anumite activități chiar în țările europene, atunci va fi greu să se acorde suficientă atenție Estului Europei'. Pare, acum, un straniu avertisment.

Răspuns: N-aș vrea să cădem în teorii ale conspirației, dar câteva lucruri sunt, cred, interesant de reliefat. Este clar că ne confruntăm cu două mari amenințări și din perspectiva noastră, a României, dar și din perspectiva UE. Una este legată de un fenomen geopolitic la granițele de est ale UE, generat de criza din Crimeea, de politica neo-imperială a Rusiei, de instabilitatea din Ucraina. A doua e legată de amenințarea provenind din spațiul Orientului Mijlociu, Statul Islamic, problemele din Siria și importul de terorism care se poate produce pe teritoriul european. Aceste două mari amenințări trebuie tratate diferit, dar cu aceeași intensitate din punctul de vedere al priorităților. Într-adevăr, după un eveniment ca acela din Franța, atenția opiniei publice se focalizează pe elementul terorist și mai puțin pe problemele structurale geopolitice din est. Și e firesc să fie așa. Dar aceste discuții vor reveni."

www.ziare.com din 13.01.2015

Titlul: "Seful SRI, despre legile 'Big Brother', puterea serviciilor și ofițeri acoperiți: 'Sunt o armă excepțională'"

Semnat: Ioana Ene Dogioiu

"Legile 'Big Brother' și cea privind cartele prepay nu extind monitorizarea și nu permit accesul la conținutul comunicațiilor telefonice sau electronice fără mandat de la judecător, dă asigurări directorul SRI, George Maior.

Intr-un interviu acordat în exclusivitate Ziare.com, George Maior a explicat care sunt intențiile în privința noii forme a legii retenției datelor și a cartelelor prepay și la ce date va permite accesul fără mandat de la judecător legea securității cibernetice: 'Nu putem să acționăm în scop preventiv în această eră cu mijloacele lui Sherlock Holmes'.

Directorul SRI a răspuns acuzațiilor potrivit cărora serviciile secrete din România ar fi prea puternice și prea puțin controlate și a făcut clarificări în scandalul ofițerilor acoperiți: 'există un regim de incompatibilități la care ținem foarte mult în operarea acestei arme excepționale'.

Intrebare: După atentatele de la Paris în România a fost reluată intens discuția despre pachetul de legi numite generic 'Big Brother' și cea a cartelelor prepay. Francezii au această legislație și la ce le-a folosit?

Răspuns: Le-a folosit în prevenirea multor atentate. Dar n-aș folosi termenul 'Big Brother'. E vorba despre un pachet de legi absolut necesare. Legea privind retenția datelor există și funcționează în toate statele europene. Lipsa ei slăbește operațional posibilitatea Serviciului de a investiga, de a acționa preventiv. Nu e un proiect de lege care să extindă monitorizarea. El ne va da instrumente analitice de a corobora anumite date în situația în care am avea în vedere asemenea evenimente în viitor pe teritoriul României. Nu am început acum dezbaterea pe aceste legi. Dezbaterea e de multă vreme, imediat ce Curtea Constituțională a declarat neconstituțională Legea retenției datelor. Dar și Curtea Constituțională spune că e nevoie de această lege. Am înțeles decizia CCR, considerentele pentru care a fost declarată neconstituțională și încercăm să remediem aspectele avute în vedere de Curte. Este vorba de a avea o lege pusă în acord cu exigențele CCR, nu una care să amplifice capacitatea de monitorizare, așa cum s-a spus. Este o lege democratică, utilizată în toate țările europene.

Intrebare: Legea retenției datelor există în toate statele UE?

Răspuns: Bineînțeles. Există și o directivă europeană în acest sens.

Intrebare: Dar Directiva 24/2006 a fost invalidată de Curtea de Justiție a UE tocmai pe motiv că reprezintă o imixtiune în viața privată și în confidențialitatea datelor personale.

Răspuns: In formula inițială. Dar necesitatea există și statele au remediat problemele. Noi nu avem legea. Nu facem acum decât să ne punem de acord și cu aceste exigențe europene legate de problema securității europene în general. Văd că problema este pusă în termeni antitetici -

securitate vs libertate. Nici vorbă de așa ceva. Este vorba despre securitate pentru cetățeni într-un stat democratic. Si ea este o premisă fundamentală pentru exercitarea drepturilor și libertăților într-un stat european, inclusiv dreptul la intimitate și la libera exprimare. Dacă se va petrece un eveniment dramatic în România, cu pierderi de vieți omenești, ce impact emoțional, economic, politic va avea asupra funcționării statului român? Vedeți asta și în Franța.

Intrebare: Teama e că datele obținute ar putea fi folosite și în alt scop decât garantarea securității cetățenilor în cadru democratic, în condițiile în care chiar fostul președinte Traian Băsescu spunea la final de mandat că serviciile sunt prea puternice și prea puțin controlate.

Răspuns: Nu a existat, mai ales în istoria ultimilor 10 ani ai SRI, vreo problemă legată de folosirea abuzivă a unor date, informații, de ilegalități, și asta inclusiv datorită unui control juridic intern bine pus la punct. Noi dorim, inclusiv pentru legitimitatea noastră, să existe un control judecătoresc foarte clar pe acțiunile noastre și el există. Aș vrea să subliniez că nu există riscul de folosire abuzivă a acestor instrumente absolut necesare pentru orice serviciu de informații. Trăim în era comunicațiilor, era electronică. Aceste instrumente sunt folosite de teroriști, de exponenți ai crimei organizate. Pentru ca oamenii să trăiască în liniște, să-și ducă în siguranță copiii la școală, nu putem să acționăm în scop preventiv în această eră cu mijloacele lui Sherlock Holmes. Chiar dacă inteligența detectivistică există, ea trebuie coroborată cu instrumentele noi ale tehnologiei. Pledez pentru această lege inclusiv în numele libertății și al drepturilor omului, evident având în vedere ce a spus CCR. Punem lucrurile la punct sub aspectul exigențelor Curții.

Intrebare: Nici legea cartelor prepay nu reprezintă o extindere a monitorizării?

Răspuns: Nu se extinde monitorizarea asupra convorbirilor private. Pur și simplu trebuie să existe o evidență a celor care cumpără aceste cartele anonimizate, așa cum există în foarte multe state europene. N-aș spune că există un standard, dar o practică există. Mergeți în Germania, în Marea Britanie și încercați să luați o asemenea cartelă. Nu se poate fără un act de identitate. Această chestiune ne-ar ajuta mult în situația unei amenințări la adresa securității naționale, ca să avem viteza necesară ca să intervenim rapid. Altfel acționăm detectivistic, mult mai lent.

Intrebare: Oamenii se tem că aceste legi, a retenției datelor și a cartelor prepay, v-ar da acces și la conținutul convorbirilor.

Răspuns: Nu. Foarte clar, nu la conținut. Ci la o istorie a datelor pe o perioadă limitată care să ne permită conexiuni în caz de criză, de amenințare teroristă. Si poliția e lipsită de un astfel de instrument vital. Pot estima că va crește crima organizată în viitorul apropiat din cauza lipsei acestei legi, în ciuda eforturilor de a ține sub control acest fenomen, chiar în raport de state europene vecine.

Intrebare: In cazul legii securității cibernetice, atacată de PNL la CCR, există marele reproș că veți avea acces la unele date fără a fi necesar un mandat de la judecător, ci doar în baza unei solicitări motivate.

Răspuns: Si aici este o confuzie. Nu există o prevedere care să elimine controlul judecătoresc din percheziția informatică la nivel de cetățean. Noi vorbim la nivel de corporații, în faza inițială. Dacă ajungem la un computer individual, nu e posibilă percheziția fără mandat.

Intrebare: Corporație înseamnă servere?

Răspuns: Da. In momentul unui atac cibernetic din diverse rațiuni - fie din dorința de a se culege date din instituții, adică spionaj în sens clasic cu mijloace moderne, fie în momentul unui atac pentru distrugerea unor rețele de date ale statului roman - nu ai posibilitatea să știi de unde vine acel atac și cum poți să remediezi rapid situația fără a discuta cu operatorul detalii legate de IP-uri. Când ai un element concret, un IP concret, nu poți ajunge la percheziție fără mandat judecătoresc.

Intrebare: Concret, ce date vă dă dreptul să accesați fără mandat această lege a securității cibernetice?

Răspuns: Doar date la nivel de operatori pentru a studia proveniența atacului și posibilitatea de a-l remedia.

Intrebare: Deci în primă faza mergeți doar pe urma IP-urilor?

Răspuns: Da. In primă fază. După ce identificăm proveniența sau un anumit computer de unde provin atacurile, deci când e vorba de o persoană anume, atunci mergem cu mandat. Aceste legi sunt importante și pentru sporirea capacității de analiză a statului român în raport de unele interese strategice ale sale, inclusiv în perspectiva amenințărilor geopolitice din estul Europei, din perspectiva diplomației, a politicii economice a statului, pentru tratarea acestei vulnerabilități interne legate de corupție. E un spectru mai larg de situații care fac aceste legi necesare din perspectiva intereselor naționale.

Intrebare: Vorbeați de vulnerabilitatea statului legată de corupție. Cât este ea de mare în acest moment?

Răspuns: Este mare în continuare. Deși s-au realizat progrese majore, ea persistă ca element strategic de vulnerabilitate. Si are, dincolo de aspectele strict de legalitate, și efecte economice, și efecte asupra credibilității noastre în relațiile europene. Vedeți că suntem în continuare cu MCV.

Intrebare: Colaborarea strânsă dintre DNA și SRI a stârnit unele suspiciuni. Au existat voci care au numit DNA 'divizia penală a SRI', suspectând că anchetele ar putea fi, cumva, dirijate în anumite direcții în funcție de informațiile pe care le livrează SRI.

Răspuns: Nu e un concept corect. Suntem instituții separate ca misiune și identitate. Este normal ca din punctul de vedere al suportului informațional pentru acest fenomen, definit oricum ca amenințare la adresa securității naționale, să sprijinim cu informații DNA în anumite anchete și situații. Dar DNA are și propriile resurse și acționează inclusiv în lumina altor factori cauzali. Adesea ni se cere sprijinul tehnic, ceea ce e normal, având în vedere complexitatea unor acte de corupție sau crimă organizată. Ni-l cere și Poliția. SRI și DNA trebuie să colaboreze.

Intrebare: Pare o colaborare mai strânsă ca oricând.

Răspuns: In lipsa ei, în mod cert, nu s-ar fi putut obține progresele realizate.

Intrebare: Aminteam și mai devreme, fostul președinte Traian Băsescu spunea că serviciile secrete din România sunt prea puternice. Este concluzia unui șef de stat după 10 ani de mandat, care a stârnit mari discuții și temeri.

Răspuns: Nu comentez ce spune un președinte sau un om politic. Din perspectiva noastră, sunt servicii puternice, recunoscute în comunitatea internațională a serviciilor, atât din punctul de vedere al modului în care realizează misiunea clasică de contraspionaj, privind amenințarea cibernetică, mai nouă, mai sofisticată, de contraterorism, cât și al capacității de a furniza informații clare, utile partenerilor noștri. Da, suntem servicii puternice, dar în limita trasată de cadrul legal. Niciodată nu s-a depășit această limită. Suntem atât de puternice cât ne permite legea.

Intrebare: Fostul președinte reproșa și controlul deficitar asupra serviciilor de informații.

Răspuns: In privința controlului, avem săptămânal inclusiv vizite inopinate de la comisia de control în unități diverse, unele sensibile, de contraspionaj. Suntem printre puținele servicii din țară care merg la comisie și răspund la întrebări despre legalitatea acțiunilor, prezentăm rapoarte în Parlament. Si anul trecut am prezentat rapoartele, au fost dezbătute, aprobate. Directorul este numit la propunerea președintelui, de către Parlament, ceea ce e o măsură de control suplimentar. Justiția are control asupra Serviciului prin necesitatea de a autoriza mijloace excepționale de acțiune ale Serviciului, cum sunt interceptările. Nu cred că suntem un Serviciu necontrolat la cele mai înalte exigente.

Intrebare: A fost o campanie electorală în mare măsură despre ofițeri acoperiți din presă, din politică. Totuși, care este situația din acest punct de vedere?

Răspuns: Ofițerii acoperiți sunt un mijloc excepțional al serviciilor de informații, o armă specifică serviciilor de informații, folosită de toate serviciile pentru creșterea capacității de apărare a securității naționale. E păcat că se discută foarte mult de el. Nu facem nimic în afara unui cadru legal. Există o lege care definește clar posibilitatea, există un regim de incompatibilități la care ținem foarte mult în operarea acestei arme excepționale, suntem în cadru legal. E necesară pentru îndeplinirea misiunii noastre.

Intrebare: A fost afectată imaginea serviciilor de acest scandal?

Răspuns: Intotdeauna când este discutată politic o asemenea situație apar întrebări. Legitime, de altfel. Văd însă că nivelul de credibilitate a serviciilor este foarte ridicat la nivelul opiniei publice. Si acest lucru îmi spune ceva.

Intrebare: Există agenți ai unor servicii de informații străine în presă și politica românească?

Răspuns: Aș spune clar că nu.

Intrebare: Ați lansat recent ideea fuziunii SRI și SIE. Nu s-ar crea astfel o structură cu mult prea puternică și greu de controlat?

Răspuns: A fost o abordare conceptuală, nu este o intenție, nici nu am posibilitatea să realizez acest lucru. Tin mult la colegii din SIE, sunt foarte profesioniști și chiar într-un asemenea context și-ar păstra identitatea și misiunea, bineînțeles. Evenimentele recente din Franța și altele, care din păcate vor veni, impun o colaborare foarte strânsă între serviciile interne și externe, pentru că granița dintre intern și extern s-a estompat. Necesitatea unei colaborări mult mai structurate este o temă de discuție și la nivel european. Există state care operează în acest mod, Spania, Olanda. Vedeam critici în presă pe linia antidemocratică a acestei propuneri, dar bănuiesc că Spania, Olanda, statele nordice sunt țări cu tradiție democratică. Nu reiau discuția, a fost o abordare conceptuală într-o carte. Cred că o carte nu dăunează.

Intrebare: Inainte de campania electorală ați declarat că vă veți depune mandatul pe masa viitorului președinte. Intenționați să o faceți sau ați făcut-o deja?

Răspuns: Dacă am spus public acest lucru, mesajul meu a fost clar. Am văzut ce a declarat și președintele Iohannis și nu vreau să mai continui cu această temă artificială, cum a fost definită de președinte."